

LUSI I STIVEN
HOKING

U SARADNJI S KRISTOFOM GALFARDOM

**DŽORDŽOV
TAJNI
KLJUČ
VASELJENE**

Preveo Ivan Jovanović

Ilustrovao Gari Parsons

Laguna

Naslov originala

Lucy and Stephen Hawking with Christophe Galfard
GEORGE'S SECRET KEY TO THE UNIVERSE

Copyright © Lucy Hawking, 2007

First published as George's Secret Key to the Universe
by Random House Children's Publisher UK, a part
of the Penguin Random House group of companies.

Copyright za srpsko izdanje © 2020 Laguna

Za Vilijama i Džordža, s ljubavlju

Svinje ne nestaju tek tako, pomislio je Džordž zureći u bezdane očito praznog svinjca. Pokušao je da zatvori oči, pa da ih ponovo otvori, kako bi video da nije reč o nekakvoj strašnoj optičkoj varci, ali kada je ponovo pogledao – svinja i dalje nije bila tu, nije bilo ni traga od njene blatnjave ružičaste telesine.

Zapravo, kada je Džordž razmotrio situaciju, pogoršala se umesto da se poboljša. Primetio je da su bočna vrata svinjca bila otvorena, što znači da ih neko nije zatvorio kako treba – a taj neko je verovatno bio on.

„Džordži!“, čuo je kako ga majka zove iz kuhinje. „Počinjem da spremam večeru, tako da imaš još samo sat slobodnog vremena. Da li si uradio domaći?“

„Jesam, mama“, doviknuo je on u odgovor lažno veselim glasom.

„Kako je tvoj prasac?“

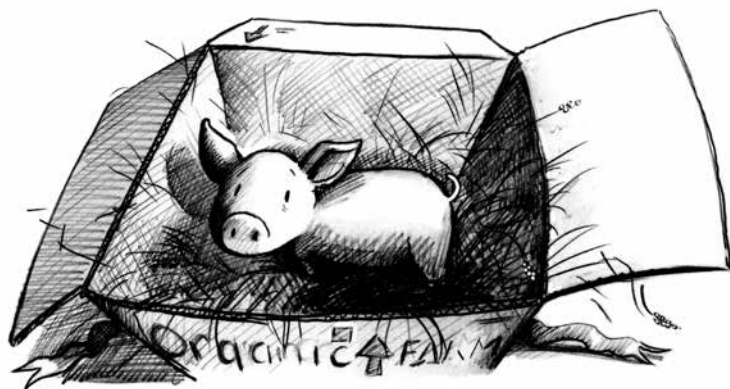
„Dobro je! Dobro!“ Zacičao je Džordž. Groknuo je nekoliko puta, samo da bi zvučalo kao da je sve uobičajeno u toj maloj bašti iza kuće, u kojoj je bilo

mного raznoraznog povrća i jedan ogroman – ali sada tajanstveno odsutan – prasac. Zagroktao je još nekoliko puta kako bi ostavio utisak na majku – pošto je bilo veoma važno da njegova majka ne izlazi u baštu pre nego što on ne smisli nekakav plan. Samo što nije imao blage predstave kako će da nađe prasca, da ga vrati u obor, zatvori vrata i uđe u kuću na vreme za večeru. Međutim, radio je na tome i poslednje što mu je u životu trebalo bilo je da se neko od njegovih roditelja pojavi pre nego što on smisli šta da radi.

Džordž je dobro znao da prasac nije baš u milosti njegovih roditelja. Majka i otac nisu želeli prasca u bašti, a otac je naročito škrgutao zubima kada bi se setio ko to živi iza leja s povrćem. Prasac je bio poklon: jedne

hladne božićne večeri pre nekoliko godina na njihov prag je bila isporučena kartonska kutija puna cičanja i njuškanja. Kada ju je Džordž otvorio, u njoj je zatekao krajnje uvređeno ružičasto prasence. Džordž ga je pažljivo izvadio iz kutije i razdragano gledao kako njegov

novi prijatelj kliza oko jelke nošen svojim sićušnim papcima. Za kutiju je bila zalepljena poruka. *Dragi svi!*, pisalo je. *Srećan Božić! Ovom maleckom je potreban dom – da li biste mu ga vi podarili? Voli vas baka xxx.*

Džordžov tata nije bio oduševljen pridošlicom. To što je vegetarijanac ne znači da ne voli životinje. Zapravo, više voli biljke. S njima se lakše izlazi na kraj: ne prave kaos, niti ostavljaju blatnjave otiske po kuhinjskom podu ili provaljuju unutra da pojedu sve kolače ostavljene na stolu. Međutim, Džordž je bio oduševljen što ima prasca. Pokloni koje je te godine dobio od mame i tate bili su, kao i obično, prilično grozni. Ljubičasto-narandžasti prugasti džemper, koji mu je mama isplela, imao je rukave koji su se rastezali čak do poda; nikada nije želeo da ima panovu sviralu i bilo mu je veoma teško da deluje ushićeno kada je razmotao *uradi sam* komplet za pravljenje farme crva.

Ono što je Džordž zaista želeo – više od svega na svetu – bio je računar, ali znao je da nema šanse da mu ga roditelji kupe. Oni ne vole savremene izume i pokušavaju da žive bez uobičajene bele tehnike koliko god mogu. Želeći da žive čistijim i jednostavnijim životom, svu odeću su prali ručno, nisu imali auto a kuću su osvetljavali svećama kako ne bi trošili struju.

Sve je to bilo da bi se Džordžu obezbedilo prirodno i kvalitetnije odrastanje, bez toksina, aditiva, radijacije i drugih sličnih zlih fenomena. Jedini problem u tome što su se ratosiljali svega što bi moglo da naškodi Džordžu bio je u tome što su se njegovi roditelji ratosiljali i mnogo stvari koje bi mu bile zabavne.

Džordžovi roditelji možda uživaju u igranju na livadama, učestvovanju u ekološkim protestima ili tome da sami melju brašno i mese hleb, ali Džordž nije uživao ni u čemu od svega toga. On je želeo da ide u zabavni park i da se tamo vozi, da se igra na računaru ili leti avionom negde veoma daleko, ali zasad, umesto svega toga, jedino ima svog prasca.

A to je baš dobar prasac. Džordž mu je nadenuo ime Fredi i mnogo je vremena proveo srećno presamićen preko ograde svinjca koji je njegov otac napravio u bašti, gledajući Fredija kako rovari po slami ili rije zemlju. Kako su se godišnja doba smenjivala, a godine okretale, Džordžovo prase je bilo sve krupnije... i krupnije... i krupnije... sve dok nije naraslo toliko da je u polumraku izgledalo kao beba slona. Što je Fredi više rastao, to je više delovao kao da se oseća skućeno u svom svinjcu. Kad god bi mu se ukazala prilika, obožavao je da pobegne i pohara baštu, gazeći šargarepe, njujajući mlad kupus i žvaćući cveće koje je Džordžova mama zasadila. Iako je često spominjala Džordžu koliko je važno voleti sva živa bića, Džordž je pretpostavljao da onih dana kada bi joj Fredi upropastio vrt, ona nimalo nije volela njegovog prasca. Baš kao Džordžov tata i njegova mama je bila vegetarijanac, ali Džordž je bio siguran da ju je jednom prilikom, kada je čistila nakon jednog od razornijih Fredijevih ispada, čuo kako besno sebi u bradu mrmlja: „kobasica“.

Međutim, danas Fredi nije uništavao povrće. Umesto da jurca kao muva bez glave, prasac je uradio nešto mnogo gore. U ogradi koja je Džordžovu baštu delila od susedne, Džordž je iznenada primetio rupu sumnjivo svinjske veličine. Ta rupa juče svakako nije bila tu, ali Fredi je juče bio u svom svinjcu. Sada od njega nije bilo ni traga ni glasa. To je moglo da znači samo jedno – da je Fredi, željan pustolovina, pobegao iz bezbednosti bašte i otišao negde gde nikako nije trebalo da ide.

Susedni ulaz bio je tajanstveno mesto. Ta kuća je prazna otkad Džordž zna za sebe. Dok su sve ostale kuće podignute u nizu imale uredne bašte, prozore koji svetlucaju uveče i vrata koja treskaju dok ljudi ulaze i izlaze; ova kuća je samo stajala tamo – tužna, tiha i tamna. Nije bilo dece koja rano ujutru ciče od radosti. Nijedna majka nije zvala na večeru kroz zadnja vrata. Vikendima se nije čulo lupanje čekića niti osećao miris sveže farbe, zato što niko nikada tu nije dolazio da popravi polomljene prozore ili da očisti iskrivljene oluke. Zbog godina nemara bašta je od korova podsećala na amazonsku prašumu koja je narasla s druge strane ograde.

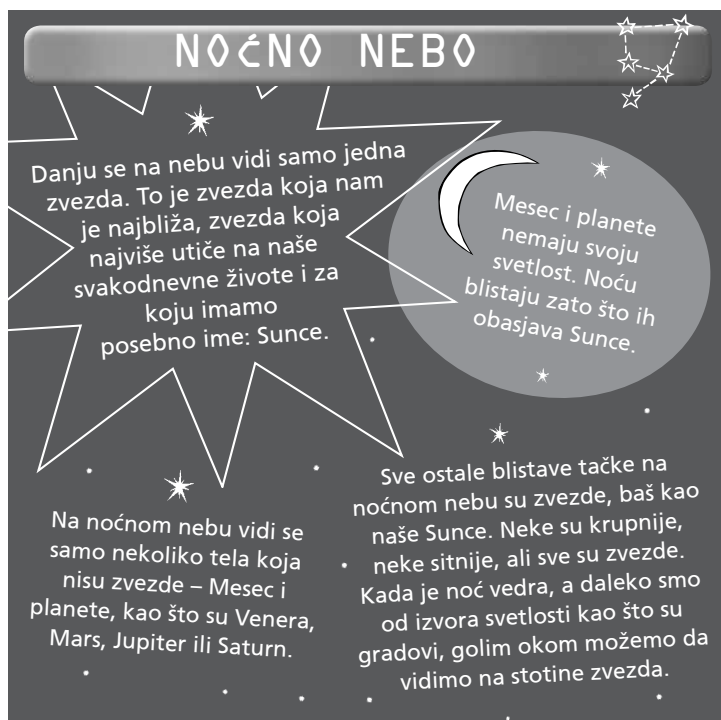
Sa Džordžove strane bašta je bila uredna, pod konac i veoma dosadna. Pasulj zasađen u vrstu bio je uredno privezan za pritke, zelena salata je rasla u lejama, kao i šargarepe tamnozelenih vrhova i krompiri koji su se ponašali nadasve pristojno. Džordž nije mogao ni

loptu da šutne a da ona ne tresne u brižljivo održavan bokr malina i da ih zgnječi.

Džordžovi roditelji su odvojili jedan delić bašte da Džordž uzgaja svoje povrće, nadajući se da će početi da se zanima za baštovanstvo i da će se baviti organskim uzgojem povrća kada odraste, ali Džordž je više voleo da gleda u nebo nego u zemlju, tako da je njegovo parčence planete ostalo golo i na njemu nije bilo ničega osim kamičaka, zakržljalog korova i ogoljenog tla dok je on pokušavao da prebroji sve zvezde na nebu kako bi otkrio koliko ih ima.

Međutim, susedni ulaz je bio potpuno drugačiji. Džordž je često znao da se popne na krov svinjca i preko ograde gleda veličanstvenu zamršenu šumu koja je rasla s druge strane. Široko žbunje obrazovalo je ušuškana skrovišta, dok je drveće imalo iskrivljeno i čvornovato granje, savršeno da se jedan dečak penje po njemu. Trnje je raslo u ogromnim bokorima, a njegove bodljikave loze su se savijale praveći neobične, talasaste petlje koje su se međusobno ukrštale kao šine u železničkoj stanici. Leti se vijugavi ladolež hvatao

za sve ostale biljke u toj bašti kao nekakva zelena paučina; žuti maslačci su rasli posvuda; bodljikavi otrovni divlji peršun rastao je visoko kao neka vrsta s druge planete, dok su sićušni plavi nezaboravci ljupko namigivali usred tog jarkozelenog haosa koji je vladao u bašti susednog ulaza.

Ali susedni ulaz je takođe zabranjena teritorija. Džordžovi roditelji su veoma odlučno rekli „ne“ Džordžovoj zamisli da mu to dvorište posluži kao dodatni prostor za igru – a to nije bilo njihovo uobičajeno „ne“ koje je klimavo, nežno, „mi te molimo da ti to ne radiš za tvoje dobro“ i tome slično „ne“. Ovo je bilo pravo „ne“, s kojim nema rasprave. Bilo je to isto ono „ne“ s kojim se Džordž susreo kada je pokušao da predloži da njegovi roditelji razmisle o kupovini televizora, pošto svi ostali u školi imaju televizore – a neka deca imaju televizor čak i u svojoj sobi! Kad je spomenuo televizor, Džordž je morao da sasluša očevo poduže objašnjavanje kako će mu se zagaditi mozak od gledanja besmislenih gluposti, ali kada je pomenuo susedni ulaz, otac mu nije čak ni održao predavanje, već samo odbrusio, time završavajući svaki razgovor, „ne“.

Međutim, Džordž je oduvek voleo da zna *zašto*. Pretpostavljajući da od oca neće dobiti nikakve dodatne odgovore, pitao je majku.

„Oh, Džordže“, uzdahnula je ona seckajući prokelj i repu, pa ih ubacujući u smesu za tortu. Imala je običaj da kuva sa sastojcima koji su joj pri ruci umesto s

nečim što bi ispalo ukusno kada se smeša. „Postavljaš previše pitanja.“

„Samo bih da znam *zašto* ne smem da idem u susedno dvorište“, bio je uporan Džordž. „Ako mi kažeš, obećavam da do kraja današnjeg dana neću postavljati nikakvo pitanje.“

Njegova mama obrisa ruke o svoju cvetnu kecelju i otpi gutljaj čaja od koprive. „Dobro, Džordže“, odgovorila mu je. „Ispričaću ti, ako budeš mešao testo za mafine.“ Dodavši mu veliku smeđu činiju za mešenje i drvenu kašiku sela je dok je Džordž mutio kruto i gumenasto žuto testo izmešano sa zelenim i belim komadićima povrća.

„Kada smo se doselili ovde“, poče njegova mama, „dok si ti još bio vrlo mali, u onoj kući je živio jedan starac. Gotovo da ga nikada nismo viđali, ali dobro ga se sećam. Imao je najdužu bradu koju sam u životu videla – padala mu je čak do kolena. Niko nije znao koliko on zapravo ima godina, ali susedi su govorili da je oduvek živio tamo.“

„Šta mu se desilo?“, upita Džordž, koji je već zaboravio kako je obećao više neće postavljati pitanja.

„Niko ne zna“, tajanstveno odgovori njegova mama.

„Kako to misliš?“, upita Džordž, prestavši da meša.

„Tako kako sam rekla“, objasni mu mama. „Jednog dana je bio tu, a već sutradan ga više nije bilo.“

„Možda je otišao na odmor“, primeti Džordž.

„Ako jeste, s tog odmora se nikada nije vratio“, kaza njegova mama. „Na kraju su mu pretražili kuću, ali od njega nije bilo ni traga. Kuća je otad prazna i više ga niko nikada nije video.“

„Au“, ote se Džordžu.

„Pre izvesnog vremena“, nastavi njegova majka duvajući kako bi rashladila vreli čaj, „čuli smo neka-kvu buku iz susednog ulaza – nekakvo lupanje usred noći. Takođe je sevalo neko svetlo i čuli su se glasovi. Ispostavilo se da tamo žive neki skvoteri koji su provalili unutra i uselili se – pa je policija morala da ih izbaci. Učinilo nam se da opet čujemo one zvukove koliko prošle nedelje. Ne znamo ko je u toj kući. Zato tvoj tata ne dozvoljava da odlaziš tamo, Džordži.“

Dok je Džordž gledao ogromnu crnu rupu u ogradi, setio se razgovora koji je vodio sa svojom majkom. Priča koju mu je ispričala nije ga sprečila da i dalje želi da ode u susedno dvorište – i dalje mu je bilo tajanstveno i primamljivo. Ali ta želja da ode u susedno dvorište kada zna da to ne bi trebalo da radi je jedna stvar, a zateći sebe u situaciji da zapravo *mora* da tamo ode – nešto sasvim drugo. Odjednom mu je susedni ulaz delovao mračno, jezivo i veoma zastrašujuće.

Džordž je bio rastrzan. Jedan njegov deo je želeo da se vrati kući, treperavoj svetlosti sveća i neobičnim ali dobro znanim mirisima koji prate kuvanje njegove majke; želeo je da on zatvori za sobom zadnja vrata i da opet bude na sigurnom i toplom u svojoj kući. Međutim, to je značilo da bi morao da ostavi Fredija samog i možda u opasnosti. Ne može da zamoli roditelje da mu pomognu, jer bi moglo da se desi da zaključe kako je ovo bila Fredijeva poslednja prilika, pa ga pošalju negde da od njega naprave čvarke. Duboko udahnuvši, Džordž je rešio da mora to da uradi. Mora da ode u susedni ulaz.

Sklopivši oči, samo se zajurio kroz rupu u ogradi.

Kada je izašao na drugu stranu i otvorio oči, video je da se nalazi tačno usred zarasle bašte. Krošnje iznad njegove glave su bile toliko guste da je jedva video nebo. Već pada mrak, a od guste šume je još mračnije. Džordž je tek nazirao stazu izgaženu kroz ogroman